

Nærings- og Fiskeridepartementet
Att:
Postboks 8090 Dep
0032 OSLO

Forslag til prioriteringer for arbeidet med økosystembasert fiskeriforvaltning 2026

Fiskeridirektoratet har utarbeidet forslag til prioriteringer for å følge opp forvaltningsprinsippet i Havressursloven om bærekraftig forvaltning av de levende marine ressursene. Grunnlaget for forslagene er Norsk rødliste for arter 2021, Fangsttabell for datafattige bestander, Bestandstabellen og Fiskeritabellen.

Forslagene ble presentert og diskutert i Fiskeridirektoratets reguleringsmøte som ble avholdt 4. juni 2025. I tillegg til muntlige høringsinnspill som kom i møtet, fikk Fiskeridirektoratet tre skriftlige innspill. Disse kan leses i sin helhet i vedleggene til dette brevet. Vi legger også ved listen over påmeldte til informasjon.

Dette dokumentet samler og oppsummerer de relevante innspillene til våre forslag. Basert på innspillene konkluderer vi i hovedsak med å opprettholde våre forslag til prioriteringer, men vi føyer til blålange, hvitting og hyse i Nordsjøen som prioriterte bestander.

Vi arbeider med å forbedre temasidene for Økosystembasert fiskeriforvaltning på fiskeridir.no, og vil gjøre saksfremlegget, skriftlige innspill og oppsummeringen fra møtet tilgjengelig der. Oversikt over [fangst av datafattige bestander](#) er lagt ut på nettsidene, og ble presentert under møtet.

Saksdokumentene ble lagt ut på direktoratets nettsider 2,5 uke før møtet ble avholdt. Saksdokumentet er omfattende, og for å sikre en best mulig behandling i organisasjonene vil vi legge ut saksdokumentene til neste års møte innen utgangen av april 2026. Det er naturlig at temasiden om Økosystembasert forvaltning alltid har de mest oppdaterte dokumentene, og saksdokumentene er også tilgjengelig her.

Oppsummering av innspill og Fiskeridirektoratets anbefalinger

1. Oppfølging av Norsk rødliste for arter

Norsk rødliste for arter ble sist oppdatert i 2021. Som en del av arbeidet med økosystembasert fiskeriforvaltning ble det i fjor identifisert behov for oppfølging av følgende rødlistede arter i 2025; håkjerring, hummer, håbrann, skater, blålange, stillehavssild (Balsfjordsild) og ål.

I sakspapirene til møtet var det gitt en beskrivelse av hvordan disse var fulgt opp det siste året. For håkjerring og skater er ikke arbeidet ferdigstilt, og disse blir tatt med blant prioriterte bestander i 2026. Det samme vil blålange (jf. omtale under datafattige bestander).

I følge artsdatabanken.no er arbeidet med å revidere rødlisten for arter startet opp, og ny liste vil komme i 2027.

2. Datafattige bestander – vurdering etter forvaltningsprinsippet

2.1 Datafattige bestander vurdert i 2025

Til møtet var det gjort en vurdering av blålange, ål, breiflabb, lysing, havmus, skjellbrosme og sølvorsk etter forvaltningsprinsippet. Havforskningsinstituttet har bidratt med kunnskapsgrunnlag til arbeidet.

Fiskeridirektoratet sin vurdering er at nåværende forvaltningsordning og beskatningsgrad for alle bestandene er i tråd med kravene nedfelt i forvaltningsprinsippet. Breiflabb ble foreslått som prioritert bestand ettersom den er omtalt i tildelingsbrevet til Fiskeridirektoratet.

Det ble presisert at det at en bestand blir vurdert til å bli forvaltet i tråd med prinsippene i havressurslova ikke nødvendigvis innebærer at bestanden er i god forfatning, men at vi anser at vi har kunnskapsgrunnlag og forvaltningstiltak som legger til rette for at forvaltningsmålet blir nådd.

Innspill

Blålange

Norges Fiskarlag og Norges Kystfiskarlag gav begge uttrykk for at fiskere melder om at bifangstprosenten skaper problem for gjennomføring av andre fiskeri, og da særlig fisket etter lange. De kjenner seg ikke igjen i at det står dårlig til med blålange, og stusser på dataene som er lagt fram, herunder fangstområder for blålange.

Fiskeridirektoratet viser til at ICES anbefaler null-fangst for blålange i ICES-områdene 1-4, samt fredning av gyteområder. Sistnevnte er ikke gjennomført i norske farvann. Det har vært forbudt med direktefiske av blålange i NØS siden 2009, men med en bifangstadgang. Fiskeridirektoratet vil ta med blålange som prioritert bestand i 2026, og vurdere om det bør gjøres endringer i reguleringen.

Det var ingen kommentarer til de øvrige bestandene som var vurdert.

Konklusjon

Breiflabb og blålange vil bli tatt med som prioriterte bestander i 2026. Ål, lysing, havmus, skjellbrosme og sølvorsk vil bli vurdert igjen om ca fem år, dersom ikke fangstutviklingen eller annen kunnskap tilsier at det bør gjøres før.

2.2 Nye datafattige bestander til vurdering i 2026

For å kunne vurdere om forvaltningsprinsippet er oppfylt for datafattige bestander har det vært lagt opp til at de ulike bestandene vurderes hvert femte år, eller dersom fangstutviklingen tilsier behov for å gå nærmere inn på en bestand.

Basert på metodikken med jevnlig vurdering foreslo Fiskeridirektoratet i sakspapirene at følgende datafattige bestander blir vurdert i 2026: blåsteinbit, flekksteinbit, gråsteinbit, kamskjell, taskekrabbe og rødspette nord for 62°N.

Innspill

Møtedeltakerne støttet i utgangspunktet forslaget fra Fiskeridirektoratet. Norges Fiskarlag viste til at det er lagt opp til vurdering hvert femte år, og gitt det synes forslaget greit. Det ble uttrykt ønske om at den nettbaserte oversikten over datafattige bestander om mulig kunne utvikles mht på ytterligere informasjon om fiskeområder/kart og tid.

Pelagisk forening stilte spørsmål om vassild blir regnet som en datafattig bestand, og viste til at kvotene stadig er redusert. Fiskeridirektoratet svarte at reguleringen av vassild blir behandlet på reguleringsmøtet om høsten, og at den derfor ikke er inkludert i oversikten over datafattige bestander. ICES gir en analytisk bestandsvurdering av vassild. Som følge av en metoderevisjon økte kvoterådet betydelig for 2025 sammenlignet med tidligere år. Det har imidlertid vært en endring i måten bifangst av vassild sør for 62°N blir avregnet på.

Pelagisk forening stilte spørsmål ved om ressursituasjonen ved Havforskningsinstituttet kunne medføre at flere bestander blir datafattige. Representanter for instituttet sa at det trolig ikke ville bli tilfelle.

Fiskeridirektoratets anbefaling

Fiskeridirektoratet opprettholder forslaget og anbefaler at bestandene i tabell 2.1 blir vurdert etter forvaltningsprinsippet i 2026.

Tabell 2.1 Anbefaling – datafattige bestander som skal vurderes etter forvaltningsprinsippet i 2026

Bestander, 2026
Blåsteinbit
Flekksteinbit
Gråsteinbit
Kamskjell
Taskekrabbe
Rødspette nord for 62°N

3. Prioriteringer knyttet til Bestandstabellen

Bestandstabellen er et viktig verktøy for å kunne prioritere behov for nye eller reviderte forvaltningstiltak. I sakspapirene til møtet var det gitt en beskrivelse av hvilke tiltak som er gjennomført eller under arbeid knyttet til bestandene som er prioritert inneværende år. For noen bestander vil det være nødvendig å fortsette arbeidet også i 2026.

Listen over forslag til prioriterte bestander i 2026 er omfattende, men må også sees i sammenheng med at noen bestander er videreført fra i fjor og under arbeid. For å få en fullstendig oversikt er også bestander nevnt i tildelingsbrevet fra NFD til Fiskeridirektoratet tatt med.

I sakspapirene foreslo Fiskeridirektoratet å prioritere følgende bestander i 2026: kysttorsk, sjøkreps, håkjerring, skater, hummer, kveite, brosme, lange, breiflabb, blåkveite og nordøstarktisk torsk.

Innspill

Norges Fiskarlag uttrykte at de kunne stille seg bak at disse bestandene blir prioritert, og sa samtidig at de la til grunn at rekkefølgen er tilfeldig. De sa videre at det er bra at blåkveite og nordøst arktisk torsk er tatt med, slik at det blir satt søkelys på det som skjer i Barentshavet.

Situasjonen i Nordsjøen, der det står dårlig til med bestander som tobis og øyepål, mens bestander som hyse og hvitting er store, ble tatt opp fra flere av møtedeltakerne. Det ble stilt spørsmål om økosystembasert fiskeriforvaltning også adresserer flerbestandsbetraktninger i en situasjon der det observeres slike endringer i økosystemet. Herunder om det blir gjort noe fra forvaltningen for å legge til rette for økt fangst.

Fiskeridirektoratet viste til at det er få reelle begrensninger i fisket etter hyse og hvitting for de fartøyene som har adgang til å delta. Videre at det er avtalt møte mellom næring og forvaltning om problemstillingen. Fiskeridirektoratet har i etterkant av reguleringsmøtet sendt en bestilling til Havforskningsinstituttet der vi ber om en vurdering av bestandsutviklingen for hyse, hvitting, tobis og øyepål i Nordsjøen i et økosystem-perspektiv. Fiskeridirektoratet vil deretter se på om det er grunnlag for å gjøre endringer i reguleringene for hyse og hvitting. Bestandene tas derfor med som prioriterte bestander.

Fiskeridirektoratets anbefaling

Fiskeridirektoratet anbefaler at blålange, hvitting og hyse i Nordsjøen tas inn som prioriterte bestander i 2026 i tillegg til de bestandene som var foreslått i sakspapirene.

Tabell 3.1 Anbefaling - prioriterte bestander i 2026 basert på Bestandstabellen og innspill i reguleringsmøtet

Bestander, 2026
Kysttorsk
Sjøkreps
Håkjerring
Skater
Hummer
Kveite
Brosme
Lange
Breiflabb
Blåkveite
Nordøst-arktisk torsk
Blålange
Hyse Nordsjøen
Hvitting

4. Prioriteringer knyttet til Fiskeritabellen

Fiskeridirektoratet gav innledningsvis en orientering om «Handlingsplan for ordningen for fiskeforsøk og utvikling», herunder arbeidet med opprenskning av tapte fiskeredskap. Ettersom det er begrenset med økonomiske midler, er det behov for å prioritere mellom tiltakene. Prioriteringene fra fiskeritabellen er viktig som grunnlag for hvilke prosjekt Fiskeridirektoratet tar inn i handlingsplanen.

Også utviklingstiltak basert på fiskeritabellen vil ofte være arbeid som tar tid, og som derfor pågår over flere år. I saksdokumentet blir det gitt en status for tiltakene som var prioritert i fjor, og flertallet av disse blir foreslått prioritert også i 2026. To av tiltakene er avsluttet i 2025; bruk av seleksjonsinnretning («excluder») i industritrålfisket og testing av fluktåpning i teiner i fisket etter sjøkreps. I direktoratets forslag til prioriterte utviklingstiltak i 2026 er det tre nye tiltak; oppfølging av økt bruk av pelagisk trål i fisket etter nordsjøsild, fluktåpning/seleksjon i snøkrabbeteiner og kunnskapsutvikling knyttet til bifangst av megafauna (hai og makrellstørje) i pelagiske fiskeri.

Innspill

KS informerte om at fylkeskommunene i nord har midler til FoU-tiltak som kanskje kan være aktuelle som finansieringskilde. Fiskeridirektoratet tok det til etterretning, men viste til at det er begrensninger i direktoratets adgang til å søke på eksterne midler til egne prosjekt.

Norges Fiskarlag støtter de foreslåtte tiltakene som vil gi økt kunnskap på viktige områder. De uttrykte med referanse til vedlegg 2 til sakspapirene (bakgrunnsdokumentet) ønske om å få anledning til å diskutere vurderingene som ligger bak verdifastsettelsen i fiskeritabellen. Fiskarlaget stilte særlig spørsmål ved vurderingen av bifangstutfordringer i ulike trålfiskeri, hvor de mente at utfordringene er mindre enn det direktoratets verdifastsetting i

fiskeritabellen tilsier. Eksempel på dette er uer i reketrålfisket, torsk og hyse ved fiske etter sei med trål og hyse og snabeluer i vassildfisket.

Fra Fiskeridirektoratets side ble det sagt at vi gjerne tar imot skriftlige innspill til alle forhold knyttet til fiskeritabellen, og at vi vil ta det med i arbeidet med neste versjon av fiskeritabellen.

Opprensning av tapte fiskeredskaper:

Norges Fiskarlag viste til at noen fiskere opplever det som vanskelig å få meldt fra om tapte redskap elektronisk, og at det hadde vært ønskelig om det kunne gjøres per telefon.

Kolmuletrål:

Norges Sildesalgslag ønsket å vite hvilke erfaringer Fiskeridirektoratet hadde gjort knyttet til sprengning i årets kolmulefiske, da fiskerne har tilkjennegitt at det ikke er så mye av det. Direktoratet har hatt medarbeidere til stede på feltet, og har registrert sprengning, om enn noe færre observasjoner enn i fjor. Dette kan også skyldes økt aktsomhet når direktoratet er til stede. Fiskeridirektoratet mener det er behov for ytterligere testing av tekniske løsninger som kan redusere risiko for sprengning av trålposer, og mener det vil være viktig også for næringen.

Fremtidens trålfiskeri:

Norges Fiskarlag viste til at det er viktig med en helhetlig tilnærming til bunnpåvirkning fra trål. Næringen ønsker å bli involvert så tidlig som mulig i spørsmål om vern av bunnhabitat slik at det er mulig å identifisere områder som i minst mulig grad er problematiske for næringen.

Fiskeridirektoratets anbefaling

Fiskeridirektoratet opprettholder forslaget til prioriterte utviklingstiltak slik de fremkommer av tabell 4.1.

Tabell 4.1 Anbefaling - prioriterte utviklingstiltak for 2026 basert på Fiskeritabellen

Utfordring	Tiltak
Bidødelighet	Opprensning av tapte fiskeredskaper
	Kolmuletrål, tiltak mot sprengning
Seleksjon og utkast	Seleksjon snurrevad
	Pelagisk trål – fisket etter nordsjøsild
	Forvaltningsoppfølging av makrellstørje, mesopelagisk fiskeri og rødåte
	Kunnskapsutvikling – bifangst av megafauna (hai og makrellstørje) i pelagisk fiskeri
Seleksjon, utkast og bidødelighet	Fluktåpninger og rømmingshull
Seleksjon, utkast, bunnpåvirkning og klima	Fremtidens trålfiskeri
Bunnpåvirkning	Oppfølging av kunnskap om sårbare bunnhabitat mv
Klima	Innhente mer kunnskap og data om drivstoff forbruk i fiskeflåten

Med hilsen

Jon-Erik Henriksen
divisjonsdirektør

Paul Magnus Oma
seksjonssjef

Brevet er godkjent elektronisk og sendes uten håndskreven underskrift.

Mottakerliste:

Nærings- og Fiskeridepartementet Postboks 8090 Dep 0032 OSLO

Kopi til:

Havforskningsinstituttet Postboks 1870 5817 BERGEN
Nordnes

Vedlegg

Påmeldte deltakere reguleringsmøtet vår 2025
Innspill reguleringsmøtet vår 25. Sametinget
Småfiskerlaget - Innspel til Fiskeridirektoratet
Kystfiskarlaget Innspill reguleringsmøtet vår 2025

